

Gemeente Alkmaar
T.a.v. het College van B & W
Postbus 53
1800 BC Alkmaar

Datum: 4 maart 2016
Betreft: Advies en vragen omtrent de eigen bijdrage binnen de WMO

Geacht college, en een cc aan de klantmanagers Wmo

De WMO Raad is te spreken over het beleid omtrent de eigen bijdrage. In de hoogte van de eigen bijdrage komt de gemeente cliënten tegemoet. Daarnaast vraagt de gemeente geen eigen bijdrage voor algemene voorzieningen.

Dit advies richt zich dan ook met name op de procedure en de communicatie omtrent de eigen bijdrage. De WMO Raad heeft de indruk dat er onduidelijkheden en achterstanden zijn met betrekking tot de eigen bijdrage in het kader van de Wmo. Daarnaast baart het de raad zorgen dat volgens het rapport van "Binnenlands Bestuur" een kwart van de Wmo-cliënten noodgedwongen stopt met zorg en ondersteuning, vanwege de hoge eigen bijdrage.

Onderstaand de aandachtspunten op basis van signalen die de WMO Raad krijgt.

1. Cliënten mogen verwachten dat de gemeente goed op de hoogte is van alles dat bij een eigen bijdrage hoort. Waar moet je als cliënt aan denken, wat is de procedure etc. Het gaat niet over de exacte hoogte van de eigen bijdrage. Het is ingewikkelde materie en daarom is het wenselijk dat dit helder wordt uitgelegd aan cliënten. De meest toegankelijke manier is via de consulenten en tijdens het keukentafelgesprek. De cliëntondersteuners en de bemensing van het Wmo loket dienen op de hoogte te zijn van de regelingen omtrent de eigen bijdrage.

Uit ons onderzoek blijkt dat cliënten/mantelzorgers ontevreden zijn over de informatie die wordt verstrekt door de Wmo consulenten. Zij verwezen de cliënt direct door naar het CAK en gaven aan verder geen informatie te kunnen geven.

2. Cliënten zeggen tijdelijk de ondersteuning op, in afwachting van de hoogte van de eigen bijdrage.
3. Tijdens het keukentafelgesprek wordt er nauwelijks gesproken over de eigen bijdrage.
4. De tarieven verschillen per gemeente. Nodig is dat de tarieven transparant aan de cliënten worden verstrekt. Op basis hiervan kunnen zij een inschatting maken van de eigen bijdrage. (Je kunt de tarieven vinden op de website als je precies weet waar je moet zoeken en dat kan niet iedereen).
5. De brieven van het CAK leveren voor veel personen vragen op. Het advies van de WMO Raad is dat ook hier proactief cliëntondersteuning wordt aangeboden.

(Op de lange termijn is de WMO Raad voorstander van het voorstel van de VNG om de eigen bijdrage door de gemeenten te laten uitvoeren.)

6. Gebleken is dat het merendeel van de cliënten met een minimum inkomen (tot 120% van het bijstandsniveau) en verzekerd zijn via de “gemeentepolis” niet op de hoogte zijn van het feit dat de eigen bijdrage gedeclareerd kan worden bij de verzekeraar.
7. Er is geen/weinig bekendheid gegeven aan het feit dat in 2016 het *overgangsrecht* is komen te vervallen. Vanaf 2015 vallen dagbesteding, begeleiding en ondersteuning onder de WMO. In 2015 had de cliënt recht op dezelfde eigen bijdrage als in eerdere jaren. De gemeente bepaalt vanaf januari 2016 het tarief van deze vormen van ondersteuning. De eigen bijdrage kan dus veranderen. We adviseren u om hier voldoende aandacht en communicatie aan te besteden.
8. In 2015 werd per vier weken de eigen bijdrage gefactureerd; in 2016 gaat dit veranderen en wordt het een maandfactuur. De laatste factuur over 2015 zal ongeveer in maart worden verstuurd.
9. De WMO raad is bekend met het feit dat er bij (veel) cliënten de eigen bijdrage over 2015 nog niet is gefactureerd. Wij hebben begrip voor het feit dat systemen nog niet op orde zijn, maar adviseren u om de cliënten die het betreft hierover te informeren en een betalingsregeling aan te bieden.

Wij zijn ons bewust van de beperkte verantwoordelijkheid van de gemeente betreffende de eigen bijdrage. Het CAK bepaalt en int de eigen bijdrage. Gedacht vanuit Alkmaarse inwoners/cliënten vinden wij als WMO Raad dat de gemeente wel het eerste aanspreekpunt is naar de burger en daarmee een verantwoordelijkheid heeft in goede informatievoorziening. Consulents en cliëntondersteuners dienen goed op de hoogte te zijn.

Bovengenoemde aandachtspunten zien we op veel plekken in het land terug. Als reactie hierop zien we initiatieven die we graag met u delen:

- Veel mensen die wij spreken hebben behoefte aan overzichtelijk informatie. Bijvoorbeeld in een folder en website. Voorbeeld gemeente Amsterdam:
<https://www.amsterdam.nl/zorg-welzijn/zorg-ouderen/eigen-bijdrage/>
- APP CAK. Het CAK ontwikkelt een APP waarmee de consultant samen met de cliënt de eigen bijdrage kan bereken. Meer informatie hierover op de volgende site.
<https://www.ango.nl/nieuws/algemeen/cak-komt-met-app-over-eigen-bijdragen-wmo>
Hopelijk neemt Alkmaar een voorbeeld aan Den Bosch, de Drechtsteden en Apeldoorn waar ze inwoners vooraf beter en zo concreet mogelijk informeren.

In afwachting van uw beantwoording, binnen zes weken na de dagtekening van dit schrijven, verblijf ik met een hartelijke en respectvolle groet.

Namens de WMO Raad Alkmaar,
Anita Löwenhardt, voorzitter